

UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I ARKEOLOGJISË DHE TRASHËGIMISË KULTURORE

PROGRAMI I LËNDËS
Drejtimi : Arkeologji dhe Trashëgimi Kulturore

TITULLI I LËNDËS: PREHISTORIA DHE PROTOHISTORIA E SHQIPËRISË

Pedagogu: Prof. Dr. Lorenc Bejko
Ngarkesa: 4 ECTS (30 leksione dhe 15 seminare)
Lloji i lëndës: lëndë me zgjedhje
Programi i studimit: bachelor
Viti/Semestri: I/I

EKSTRAKT

Prehistoria shqiptare shihet në këtë lëndë në vështrim historik dhe raport të ngushtë me zhvillimet në Europën juglindore. Në pjesën e parë të programit bëhet një vështrim sistematik i të dhënave arkeologjike nga vendbanimet dhe gjetjet kryesore të tyre, kurse në pjesën e dytë trajtohen problemet kryesore arkeologjike në rrafsh diakronik. Zbulimet e reja nga epokat paleolitike dhe neolitike do të pasohen nga diskutimi i rezultateve të reja të projekteve rajonale (Shkodër dhe Korçë) përsa u përket epokave të Bronzit dhe Hekurit në territorin shqiptar.

TEMAT:

LEKSION 1. Hyrje. Përmbajtja dhe historia e kërkimeve pre dhe protohistorike në Shqipëri.

LEKSION 2. Paleoliti në Shqipëri.

LEKSION 3. Mezoliti shqiptar dhe problemet mjedisore lidhur me të.

LEKSION 4. Neoliti në Shqipëri: lindja e mënyrës neolitike të jetesës dhe vendbanimet e Neolitit të hershëm.

- LEKSION 5.** Neoliti i mesëm dhe i vonë në Shqipëri. Përmbajtja kulturore dhe shoqërore.
- LEKSION 6.** Bronzi i hershëm, vazhdimësi apo ndërprerje kulturore?
- LEKSION 7.** Karakteristikat kryesore të jetës dhe kulturës në Bronzin e mesëm shqiptar.
- LEKSION 8.** Periudha e Bronzit të vonë dhe tranzicioni në Hekurin e hershëm në Shqipëri.
- LEKSION 9.** Epoka e hekurit në Shqipëri.
- LEKSION 10.** Rruga drejt qyteteve dhe jetës shtetërore: periudha arkaike në territorin shqiptar.
- LEKSION 11.** Përdorimi i territorit në paleolitin shqiptar.
- LEKSION 12.** Revolucioni neolitik në Shqipëri dhe origjina e jetës neolitike.
- LEKSION 13.** Varrezat tumulare në Shqipëri dhe veçoritë e tyre në rajone të ndryshme të vendit.
- LEKSION 14.** Marrdhëniet e territorit shqiptar me botën egjeane e ballkanike në epokat e Bronzit dhe të Hekurit.
- LEKSION 15.** Trajektorja e zhvillimit historik në pre- dhe protohistorinë shqiptare.

FORMA E KONTROLLIT DHE VLERËSIMIT

FREKUENTIMI:

70% pranisë në seminare e domosdoshme.

15 % e notës përfundimtare nga prania dhe angazhimi gjatë kursit apo seminareve

KONTROLLI I VAZHDUESHËM:

Testi 1 i pjesshëm në javën e 6-të (10% e notës përfundimtare)

Testi 2 i pjesshëm në javën e 10-të (15% e notës përfundimtare)

25 % e notës përfundimtare.

DETYRA E KURSIT:

Detyrë kursi ose konspekt i një teksti apo autori ose ese nga 3- 5 faqe format A4, Times Neë Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5)

20 % e notës përfundimtare

KONTROLLI PËRFUNDIMTAR:

Një test përfundimtar në javën e 16-të të kursit pas kryerjes së 15 javëve të një semestri

40 % e notës përfundimtare

DETYRIMET E STUDENËVE PËR LËNDËN

Frekuentim i rregullt në leksione.

Frekuentim i detyruar në të paktën 70% të seminareve të lëndës.

Përgatitja e një ese-je nga 3-5 faqe format A4, Times New Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5.

Pjesëmarrje në testet e pjesshme gjatë semestrit.

Testi (provimi) përfundimtar (i fundit të smestrit)

LITERATURA:

1. Korkuti, M. 2011 *Neoliti dhe Eneoliti në Shqipëri*. Akademia e Shkencave, Tiranë.
2. Korkuti, M. 1995 *Neolithikum und Chalkolithikum in Albanien*. Philip Phon Zabern, Munich.
3. Prendi, F. “Epoka e Hekurit në Shqipëri,” në *Iliria* 3, 1973.
4. Prendi, F. “Epoka e Bronzit në Shqipëri,” në *Iliria* 7-8, 1977-78.
5. Prendi, F. dhe A. Bonguri *Epoka e Bronzit të hershëm në Shqipëri*. Tiranë, 2010.
6. Andrea, Zh. 1985 *Kultura ilire e tumave në pellgun e Korçës*. Tiranë.
7. Aliu, S. 2012 *Tuma e Rehovës*. IA. Korçë.
8. Bejko, L. 1993 “Qeramika mikene në shqipëri dhe probleme lidhur me të,” në *Iliria* 1-2, 1993
9. Gjipali, I. 2012 *Epoka e gurit dhe Shqipëria*. QSA, Tiranë.